

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A szövetkezett ellenzék népgyűlése Zomborban.

Mig gróf Tisza István Győrött bontotta ki diadalmasan azt a zászlót, mely köré az ország tulnyomó többsége lelkesen csatlakozik, addig a szövetkezett ellenzék is több várost keres fel, hogy magának hiveket szerezzen s a polgárságot a maga javára hangolja. Nekünk is szerencsénk volt a szövetkezett országgyűlési ellenzék küldötteihez: Szmalovszky, Hammersberg, Mukits, Rajk, Lovászy képviselő urakhoz, akik részt vettek a múlt vasárnap városunkban megtartott ellenzéki népgyűlésen.

Ha ezen uraknak kételyük volt abban, hogy Zomborban is fel-e fog hangzani az „abcug Tisza,“ „kötelet a nyakára,“ „akasztófát neki,“ ugye kételyük eloszolhatott, mert hiszen megnyugvással vagy anélkül tapasztalhatták, hogy ez Zomborban is megtörtént egynéhány suhanc részéről. Sietünk azonnal kijelenteni, hogy ilyfajta disztelen szereplésben a népgyűlésen egybegyűlt komolyabb elemek részt nem vettek.

Ha azonban a kiküldött urak azt várták, hogy a zombori polgárság ezrelvel jön őket meghallgatni s ha azt remélték, hogy nagy és igazi lelkesedésnek lesznek tanúi, akkor — miként láthatták — alaposan csalódtak. Ha viszont a zombori polgárság azt várta, hogy a kiküldött urak részéről komoly, meggyőző, a politikai érettségről tanúságot tevő meggyőző szónoklatokat fog hallani, amelyek szívére és eszére nemesítőleg hatnak, akkor az szintén alaposan csalódott. Szóval a népgyűlés a kölcsönös csalódás képét mutatta.

S valóban, ha mindenütt ilyen a lelkesedés a szövetkezett ellenzék elvei és eljárása mellett, mint az Zomborban mutatkozott, akkor a szövetkezett ellenzék a nép támogatásából erőt ne merítsen s az olyan ellenzéki népgyűlésekből, mint a zombori, csak Tisza István gróf merithet erőt nagy munkájához, mert láthatja, hogy a nép mellette s nem a szövetkezett ellenzék mellett van.

A zombori népgyűlés nem ad jogcímet a szövetkezett ellenzéknek arra, hogy azt a végzetes, nem elvi, hanem

személyes gyűlöleten alapuló harcot tovább folytassa.

A népgyűlésen mintegy 400-an vehettek részt, ami bizonyára nem azt mutatja, hogy Zombor polgárságának akár csak jelentékeny, számottevő része is az ellenzékkel tartana, sőt ez a szám azt mutatja, hogy a polgárság óriási többsége nemcsak nem érez a szövetkezett ellenzékkel, hanem meg se akarta a központi küldötteket hallgatni. Felette kis számmal volt képviselve városunk polgárságának intelligens, komoly számottevő eleme, akár a honoráciorok, akár az iparosok, kereskedők és földmivesek osztályából.

A szent Háromság-téren felállított emelvényen a fővárosi küldötteken kívül ott voltak: Mérő Ignác, dr. Donoszlovits Vilmos, ifj. dr. Karácson Gyula, dr. Gombos Ignác, Diener János, dr. Jovánovits József, Henneberg Sándor, Mayer István, Czettl Dezső, Markowyth Lajos, dr. Pataj Sándor, Szilágyi Péter, Zsuffa Jenő, Bunyi Gyula, Fratricsevits Béla, Lévy Nándor, a bezdáni küldöttség részéről dr. Szilágyi Károly, Keltch és Kiss. A rendőrkapitányságot Jab-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Az ősz szeretem . . .

Nem szeretem az ébredő tavaszt . . .
Oh! bár soha se lenne több kikelet,
Mikor egy-egy galy új rügyet fakaszt,
Vissza hozza mind elsírt könyeimet . . .
Nem szeretem az ébredő tavaszt! . . .

El-el, ne lássak boldog fecske párt!
Oh! volt nekem is, volt esiesergő párom,
Szívemet fájó emlék futja át —
Százszor eltemettem, most is egyre látom . . .
El el, ne lássak boldog fecske párt!

Nem tudok nézni nyiló rózsafára!
Minden virágja újra emlékeztet
Borús életem kietlen útjára,
Melyen számomra csak szűrő tövis termett —
Nem tudok nézni nyiló rózsafára! . . .

Az ősz szeretem! . . . hulló levelek . . .
Az élő természet lassú baldoklása
Ugy megnyugtadják beteg szívemet,
Mint egy fáradt lélek búcsú sóhajtása,
Hideg őszi szél . . . hulló levelek . . .

Cigányka.

A görös.

Lavedan Henriktől.

Franciából fordította: P. I.

(Folyt. és vége.)

Gésier: Sejtelmem sincs róla.

Léa: A tettetett görös fogását. Amint egyszer künn vagyok magával a sik tengeren, hirtelen szurást kapok . . . Segítség! Uram! Ön természetesen hozzám siet, karjába ragad, én pedig alélten keblére dülök s tehetetlenül engedem magamat partra szállítani. Ön ezek után korántsem köteles ugyan feleségtől venni, de ez egyre megy, én mindenesetre kompromittált nő leszek. Ön szeret . . . s ki tudná megmondani, meddig ragadná magát ez a kaland, ha ravaszodom. Most pedig távozzék. Ne hálálkodjék, csak ismerje el, hogy jó leány vagyok s főleg tartsa mindezt titokban. Isten Önnel!

Hátat fordít neki s eltávozik.

Gésier (nagy tempókkal utóléri): Ezer tévta és tapioka! Hitemre mondom, Ön téved, ha azt gondolja, hogy ezt annyiba hagyom. Ah, hát ők akarták, nem pedig maga, csupán ők, az édes anyja, a családja! Hisz Ön isteni szeretem, imádom! Tehát be akartak csapni

s Gésier Raoult egyszerűen nudlinak nézték! Tudja, mi volna ezek után méltányos és igazán modern?

Léa: Ha visszatérnénk, annál is inkább, mert az áram erősödik.

Gésier: Mit törődöm én most az árammal? Az volna a helyes, ha mi ketten szövetkeznénk, hogy visszaadjuk nekik a kölcsönt, az édes anyjának meg a többinek.

Léa: Hogyan?

Gésier (lelkesen és karjaival hevesen hadonázva a levegőben): Végre kell hajtunk azt a görös-fogást. Akarom, hogy megtegye. Ha meg nem csinálja, én fogom megtenni!

Merészen ráveti magát Léára s átkarolja a derekát.

Léa: Engedjen el azonnal!

Gésier (aki annál erősebben tartja): Igenis, akarom. Léa, édes Léa, mondja, hogy szeretni fog, hogy a feleségem lesz. Csapkodja, kérem, a vizet s elő most azzal a göröscsel!

Lábaival s szabad karjával felkavarja maga körül a vizet.

Léa: Ne kavარja ugy fel, csavarmédjára, a vizet!

lonszky Miklós alkapitány képviselte. A népgyűlés elnökévé Mérő Ignácot, jegyzőjévé ifj. dr. Karácson Gyula, dr. Pataj Sándor és dr. Szilágyi Károlyt választotta meg.

Mérő Ignác röviden üdvözli Zombor független polgárait, akik eljöttek tiltakozni a képviselőházban lefolyt „botrányos merénylet” és az „osztrák zsoldosok alkotmányrablása ellen.” Ezután az elnök kikiáltván a megjelent orsz. képviselők neveit, azok elmondották mondanivalójukat.

Hogy a beszédekben mi volt, azt talán reprodukálni felesleges. Mindennap megjelennek azok variálva a véresszáju ellenzéki lapokban.

Tudjuk mi azt jól, hogy népgyűlésen akademikus szónoklatokat tartani nem szokásos, de nem is lehet, a nép értelmi fokához mérten kell beszélni és nem annyira meggyőzni, mint lelkesíteni szokás. Nagyhangú frázisok nélkül pedig ez nem megy. Ámde a szónokok némelyike átlépett minden határt s oly kifejezéseket használtak, amelyeket bizonyára a szónokok sem tartanak helyesnek.

„Magyar képviselők a nemzet gyálatára galád bitang módon osztrák zsoldosokként a szólásszabadság letiprására vállalkoztak.” „A magyar képviselőházban nem lesz szabad többé felszólalni.” „Osztrákvezető gaz-párt.” „Lerészegített banda.” „A becsületes emberek az ellenzékkel, a hazaárulók Tiszával tartanak.” „Karaffa, Haynau kevésbé voltak bűnösök, mert hisz idegenek voltak.” „Fogdmegek fogják a képviselőházból kivezetni Kossuthot és Apponyit.” Egy szónok a következőket mondotta: „Részeges horda összefogott és kivitte, hogy a képviselőházban senkinek sem lesz szabad szólni,

tehát a nép egyedüli joga hallgatni és fizetni.”

Dicséretére legyen mondva a népgyűlésen megjelent komolyabb elemeknek, hogy fagyasztó csendben hallgatták e borzasztó szavakat s csak egypár sühanc visszhangozta, hogy kötelelet, meg akasztófát Tiszának.

Hát mélyen tisztelt kiküldött urak, nem gondolják, hogy megmérgezett szavaik, melyeket önök maguk sem hisznek el, a tudatlan népet az anarchia felé hajthatják, vajjon viselik-e majd a felelősséget, ha a mob előtt többé nem lesz szent se Isten, se ember, se tisztesség, becsület, tekintély! Jablonszky rendőrkapitánynak többször lett volna alkalma önöket félbeszakítani — de nem tette. Legalább láthatja a nép, mennyire akar-nak az önök szájára kosarat tenni, mennyire korlátozva van Magyarországon a szólásszabadság.

A népgyűlés dr. Pataj Sándor indítványára egy határozatot fogadott el, mellyel megbotrányozását fejezi ki a képviselőházban történtek felett s buzditja a szövetszertett ellenzéket a további küzdelemre.

Ezer szerencse, hogy az önök izgató szavai tisztelt kiküldött urak, mint már jeleztük, nyomtalanul veszttek el a zombori szent Háromság-tér légkörében s ez az erőlködés, amit kifejtettek, legfeljebb becses torkuknak ártott meg, — mert jaj lenne ennek az országnak s ennek a városnak, ha a polgárság ilyen modor, ilyen hang hallatára önöknek lépre menne.

A miniszterelnök köszönete az ujvidékieknek. Tisza István gróf miniszterelnök az ujvidéki szabadelvűpárt elnökségének üdvözlő sürgönyét Szlavi János pártelnökhöz intézett következő megleghangú

válaszban köszönte meg nov. 26 iki kelettel „Tisztelt Pártelnök ur! Azon nehez küzdelem után, amelyet az országgyűlési szabadelvűpárt önfeláldozó támogatásával, hosszú harcok árán megszerzett parlamenti alkotmányunk érdekében megvívottam és amelybe egész lelkemet, minden erőmet beléhelyeztem, nagy örömmel töltött el az ujvidéki szabadelvűpárt elnökségének oly megleghangú üdvözlője, amelyet ez alkalommal intézett hozzám. Hazafias aggodalmaim közepette, amelyek ezen küzdelemre készítettek, nagy megnyugvásomra szolgál, hogy amiut az ország minden részéből hoztam érkező basouló üdvözlőkből látom, a nemzet döntő nagy többsége kellően méltányolja azon vitalis nagy nemzeti érdekeket, amelyek minket ezen harcra indítottak és ezért teljes mértékben helyesli vállalkozásunkat, helyesli az utat-módot, amelyet kénytelenek voltunk választani, hogy allandó veszélyvel fenyegetett alkotmányos gépezetünket megmentstük. Fogadják szives megemlékezésükért hálás köszönetemet és legyenek meggyőződve, hogy működésünk alapját képező bizalmuk megnyilatkozása újabb ösztönzéstül szolgál a kormány-nak, hogy a megkezdett uton teljes erélylyel és a cél nagyságának megfelelő kitarással tovább haladva, hazánk nyugodt, békes fejlődését a jövőre biztosítsa. Hazafias tisztelettel Tisza s. k.”

Kisipar, háziipar.

A napokban az a hiradás jelent meg a sajtóban, hogy Tallián földmívelésügyi miniszter a jövő év tavaszán a városligeti mezőgazdasági muzeumban káziipari kiállítást rendeztet, amely vásárral lesz egybekötve, nyilvános szemlére kerül mindaz, amit a tél folyamán a háziipari kurzusokon készítenek. Mert ha kevés szó is esik róla, de falvainkban igen sok helyen még mindig folyik az a dicséretreméltó akció, hogy a nép télen át könnyen elsajátítható téli keresetforrást ismerjen meg és a hosszú tél kényszerű kegyelmét kenyérszerző foglalkozással váltsa föl

A földmívelésügyi minisztert, mikor a tavaszi kiállítás és vásár eszméjét végrehajtani rendelte, azon szempont mellett, hogy széles körben megismer-

Gésier: Ez a parti közönségnek szól s így feltétlenül szükséges. Egész Dieppe lát bennünket.

Léa: Engedjen el, mert arcul ütöm!

Gésier: Rajta, csak üssön. (Léa hiába iparkodik szabadulni s őt megütni.) Ez az, csak rajta, üssön, védekezzék, legalább természetes a helyzet. Nagyon jó!

Léa: Könyörgöm . . .

Gésier: Soha. Most már kompromittáltam. (Teljes erővel magához szoritja.) Karjaiban tartom Léa. Én vagyok tehát az, aki hálomba keritettem. Mondja, hogy a feleségem lesz. (Az ajak szélén megcsókolja.) Mégis csak megittam azt a vízeppet!

Léa (legyőzve): Ah, Istenem, már nincs több erőm . . . Anyám! Most már komoly a dolog . . . Uram! . . . Raoul!

Gésier (az örömtől magánkivül): Raoul! Támaszkodjék rám, egy óriásnak erejét érzem magamban.

(Tovább uszik, Léát félig kiemelve a vízből.)

Léa: Köszönöm, köszönöm!

Gésier: Nincs miért, szót sem érdemel.

Léa (lassan visszacsuszva a vízbe): Jobban vagyok, most már uszhatom.

Gésier: De csak lábbal, a karjával pedig fogja át a nyakamat.

Léa: Ezt talán mégse tehetem.

Gésier: Engedelmeskedjék! Karjait a nyakamba! (Léa szót fogad s behunyva szemét, átkarolja Gésier nyakát.) Kimondhatatlanul jól érzem magamat. Ilyen arcvédővel átusznam akár a La Manche csatornát is.

(Megcsókolja a karját.)

Léa: Hát mindenáron a vesztetem akarja?

Gésier: Meg a magamét. Most már ugyis egyre megy. S ha elgondolom, hogy mind abban a hiszemben lesz, hogy maga engem szép szerével befött, pukkadhatnék a nevetéstől. Csak higgyék ezt továbbra is. De ni, ni, már egész közel vagyunk a parthoz. Holnap ebéd után eljövök a mamájához s megkérem a kezét.

Léa: Vissza fogom utasítani. Akár meg se próbálja.

Gésier: Pont 1/2 kettőkor ott leszek.

Erre felállanak. Gésier még mindig kezében tartja Léa kacsóját. Aztán elválnak.

Először Léa lép a szárazföldre. Gésier a háta mögött van. De Toucy asszony, a szobaleány s többen a közönség köréből oda rohannak.

A mama: Léa, édes gyermekem! (Gésierhez): Óh, Uram!

Gésier: Nincs semmi baj, asszonyom! Egy kis görcsös roham az egész.

Léa (bemutatva őt anyjának): Gésier ur, édes anyám. Nélküle bizony . . .

A mama: Hogy haláljam ezt meg Önnek?

Gésier: Talboldog vagyok, asszonyom, hogy ezt megtehettem.

Futólépésben elmenekül, mintha szárnyai volnának. Azt gondolja magában: „Végre hát önzetlen, nemes szívet találtam.”

Léa azalatt a kabinjában, egyedül az édes anyjával, aki dörzsöli. Róza, a szobaleány, haza szaladt, hogy otthon valami melegítő italt készítsen.

A mama (aggódva): Mondd csak, annak rendje és módja szerint folyt le a dolog?

Léa: Nem, anyám. Eu mindent bevalóttam neki; a fenyegető bukást, a papát, a törbe csalást, a görcs fogását, szóval mindent. S ha tudnád, mennyire undorodtam én mindettől!

jék a háziipari készítményeket és vásárolják is, még az a szándék is vezet, hogy már eleve tárgytalanná válják egy olyan vélemény, mintha a mezőgazdasági háziipar a kisipar megrontására lenne.

A kiállítás nyilván fogja tanusítani. Hiszen a mezőgazdasági háziipar sem nem gerálja, sem készítményeivel nem tünteti fel, mintha a szakbeli iparral versenyezni tudna és akarna. Mert nem is akar azzal versenyezni. Célja az, hogy ott, ahol a nyersanyagok közel vannak, ahol van fűzfa, ott kosarakat, ahol van nádas és sás, ott kosokat, gyékénytakarókat készítsenek. Felhasználják az eddig jobbra alomnak felhasznált kukorica-csuhát, eszközöknél a házi szükségletben felhasználható dolgokat. Szóval, csak arra veti magát a mezőgazdasági háziipar, amire a mezőgazdasági foglalkozásban van szükség. Az ipar nem veti magát arra, mert nem is találja meg számítását, hogy például csemégeszőlő szállítására alkalmas fűzfakosarakat, baromfikiállításra szükséges kosokat és a nyerstermények forgalombahozására szükséges tárgyakat előállítsa. Ez nagyon alkalmas téli foglalkozás a tétlen földművelőknek. A kisipar szorult helyzetét ugyan azzal még senki sem motiválta, hogy a földműves ember egyébként is jobbra csak a maga szükségleteinek céljaira télen által valami munkával eltöltötte az időt. A minthogy pl. Svájcban egy csöppet sem szorította meg az óraipart, hogy a Szentgotthárd-hegy körüli svájci falvacskák lakói megannyi órakerék-készítő háziiparosok, pedig hol állunk még mi attól és viszonyaink szerint sohasem leszünk ott, mert nálunk a

A mama: Te ezt megtetted? Szerencsétlen, hisz akkor szereted!

Léa: Talán!

A mama: Ugy minden elveszett. De akkor nem is volt görcsöd s azért szeretném tudni, hogy mi a csudát mivel tetek oly közel egymáshoz. Mit jelentsen akkor ez a komédia?

Léa: Csak dörzsölj s ne firtass tovább. Holnap 1/2 kettőkor el fog jönni. Feltétlenül szükséges, hogy addig végkép elmenjünk innen.

A mama: De hová?

Léa: Etretat ba, minden cím hátrahagyása nélkül.

A mama: Elment az eszed? Ugy látszik, teljesen beleje habarodtál.

Léa: S ha így volna? De vigasztalódjál, automobilján majd utánunk siet.

A mama: Igen ám, de hogyan tudja majd meg a címünket?

Léa: A fűtőjétől, aki a Rózánál is tülzel.

A mama: Na, ezt remekül eszelte ki. Kezdem hinni, hogy feltűnül még engem is.

Léa: Te mondad, anyám. Csak dörzsölj, úgy sem kell már sokáig tisztított kesztyűt viselned.

háziiparnak egész más és speciális a célja. Mi nálunk a mezőgazdasági háziipar, ahogy kontemplálva van, nagyobb tiszteletben tartja az iparúzó existenciáját és nem konkurrál vele semmi téren sem.

Mind több helyen rendeznek már mezőgazdasági háziipari kurzusokat. Talvaly is százyolevanig volt. Ezen a télen a számuk még jobban szaporodik és érdekes jelenség, hogy egy-egy ilyen kurzusra már a közel falvak dolgozni szerető földművelői jelentkeznek. Néhány kilométert taposnak nap-nap után a hóban, hogy megtanulják a kosárkötést, a kosárfonást, egy kis faragást, mert úgy veszik észre, hogyha nem csordul, hát csöppen s télen, mikor oly vékonyan gurul a garas, aki a két keze munkájából él: nagy kedvvel fogadja a munkanyújtó, a bár kis keresetet nyújtó alkalmakat. És e kis szociális akcióban megszivlelendő vonás, hogy a falunak gyöngébb népét is foglalkoztatja. A falu asszonyainak, leányainak is ad dolgot, nekik való működési tért jelöl: a háztartási foglalkozás keretében jut nekik háziipari foglalkozás. A gyümölcs és zöldség feldolgozási és eltarítási módjai ismertetésével juttatja őket új ismeretek birtokába s ennek nyomán új keresethez.

Azért szeretettel nézzük éppen a szervezkedés idejében a falu népét, a hogyan a téli akciót fogadja és fölkarolja. Mindez megindítóan azt igazolja, hogy csak a foglalkoztatás alkalmát kellett megadni a mi népiünknek: hajlandósága feléje fordult. Reménységgel sorakozik és ajka hálásóra nyílik az iránt, ki jobb sorsukat nemes törődéssel, nagy előrelátással mind több és többnek szerzi meg, hogy télen által ne a tétlen sivárság ködös gondolatai csüggeszszék, keserítsék lelkét.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága szombaton e hó 3 án d. e. 9 órakor ülést tartott. Az ülésen Latinovits Pál főispán elnökölt. Jelenvoltak: Karácson Gyula alispán, Popp György pénzügyigazgató, Pávlovits Simon megyei főorvos, kir. tanácsosok, dr. Mikosevits Kanut t. főügyész, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Vojnits István főjegyző, Scultéy Ferenc árvaszéki elnök, Schultz Ágoston kir. ügyész, Sztankovits György főmérnök, Scherer Rezső a bizottság jegyzője, Piukovits József, Molnár Károly országgyűlési képviselők, Szemző Gyula, Fernbach Károly biz. tagok.

Közegészségügy.

Dr. Pávlovits Simon főorvos jelentette: a közegészségügyi állapot a megye területén a múlt hó folyamán hevenyfertőző kórok fellépése folytán nem volt eléggé kedvező. S e miatt Óbecsén és Kácsón az iskolai előadások egyidőre be lettek szüntetve. Ezen

kórok közül felléptek: a roncsoló toroklob 14 községben, 36 megbetegedéssel, 20 halálozással; a vörheny 9 községben, 66 megbetegedéssel, 18 halálozással; a kanyaró 11 községben, 224 megbetegedéssel, 5 halálozással; a hagymáz 18 községben, 109 megbetegedéssel, 14 halálozással. Pacsér községben dr. Decsi Dezső gyógyszerész gyógyszerterárat állított fel, mely szabályszerűen megvizsgáltatván, a forgalomnak átadott.

Allamépítészet.

Sztankovits György kir. főmérnök jelentette, hogy a közutak állapota kielégítő. A folyó évre előirányzott fenntartási kavicsszállítás teljesen befejeztetett és kevés kivétellel bizottságilag át is vétetett. Feltlviszsgáltattak: a kerény-ómoravica-topolyai közut Moravica és Topolya közötti szakasza, a petrői vasuti állomáshoz vezető közut. A munkálatok folyamatban vannak: a pincéd-verbászi, topolya-óbecsei, baja-mélykúti közutakon, hol még egy a hengerelés, mint a kőszállítás folyamatban van.

Közdok.

Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentette: Egyenes adóban a múlt hóban befolyt 2,115.006 kor. 98 fillér. Hadmentességi díjban 43,951 kor. 46 fill. Bélyeg-és jogilletékben 232.040 kor. 09 fill. Fogyasztási adóban 89.284 kor. 91 fillér. Tanítói nyugdíjban 7419 kor. 34 fillér. Betegpótlási pótdobban 87.093 kor. 05 fillér.

Börtönügy.

Dr. Schultz Ágost kir. ügyész jelentette, hogy a zombori fogházban a rend és tisztaság példás, a feltgyelet és biztonság kifogástalan. A fogház állománya a múlt hóban 52 letartóztatott volt. A havi zárlat növekedést mutatott. A hódsági, kulai és apatini járásbírósi fogházakban ugy a rend, mint a tisztaság és fegyelem kifogástalan volt.

Állategészségügy.

Illy György kir. főállatorvos jelentéséből kitűnik, hogy a múlt hóban az állategészségügyi állapota kedvező volt. A ragadós betegségek csökkentek. A szájs- és körömfájás sehol sem mutatkozott.

Ülést tartott ezután a fegyelmi választmány, gyámügyi felelvteli küldöttség, börtönvizsgáló bizottság, a megyei pótdó egyenkénti kivétele elleni felszólamlások elintézésére hivatott küldöttség és a munkaadók és munkások közötti jogviszonyokat tárgyaló bizottság.

Az ülés végeztével a börtönvizsgáló bizottság megsemlélte Latinovits Pál főispán elnöklete alatt a zombori fogházat, ahol a legnagyobb rendet tapasztalta.

Budapesti levél.

Itt benn vagyunk tehát a szezon kellő közepében. Nyitászó, hőmpölygő emberáradat tolong a Kossuth Lajos utca hatalmas villamgömbjei alatt, kacagó párok karöltve nézik a pompás kirakatokat, kikent-kifent arslánok bódító és hódító pillantásokat lövellnek a mellettük szendén elsubanó bakfisokra, egy szóval ismét megindult a haute szezon, a társasélet.

Az összes élelmi cikkek közül ilyenkor talán egy sem örvend olyan óriási keresetnek, mint a thea. A hány lányos mamát látsz az utcán, az mind egy-egy csomag theát szorongat keztyűs kezében; abban az edes hitben ringatva magát, hogy talán ép ebből a theából kertil ki az a csészényi, amely valami házasulandó fiatalembert hoppon ma-

raszt. Bár a mai fiatal emberek már annyira kitanult rókák, hogy bizony nagyon is nehezen megy az ilyesmi.

Tudok olyan esetet, mikor egy fiatal ember az egész telet végigtheázta a lányos familiánál, tavasszal pedig, mikor az anyós-jelölt titokban már lakás után is nézett, szónélkül elmaradt. A szemrehányásokra pedig azzal válaszolt, hogy forduló postával elküldött egy negyedkiló theát, két tveg rumot, 24 citromot és 8 kiló cukrot. Ugy látszik, pontos naplót vezetett az elfogyasztott mennyiségekről.

No, de igazán, szó ami szó, egy ilyen theás zsúr semmiesetre sem tartozik az élet legzavartalanabb örömei közé.

Az még hagyján, hogy kora estétől éjfélig hasztalanul töltöd el idődet, noha ugyanazon idő alatt oly munkát is végezhetsz, mely ugy neked, mint a társadalomnak sokkal nagyobb előnyére válnék, mint szalonbeli léha fecsegés, de nagyobb baj az, hogy az ilyen zsúrolás rendszeren még komolyabb következményekkel is jár.

Igy egy bőkezűségéről híres bonatyánk zsúráján történt a következő eset. Jancsi, az ez alkalomra fényes libériába bujtatott inas, a nagyszámu vendégség stírgés forgását arra használta fel, hogy a házigazda tvegtokos havannáiból egynehány darabot elcsenjen.

Mivel azonban egyelőre ezeknek jobb rejtékhelyet nem tudott, egy az ablakpárkányán szendergő cilinderkalapba helyezte el; és szerencsésen ott is felejtette őket. Képzeltető a cylinder tulajdonosának, egy ismert fiatal írónak kellemes helyzete, mikor hazafelé menet cilinderét felemeli és ebből a vendégek szemelátára a rejtett szivarok sűrű tömege pottyant alá. Persze, hogy mindenki őt gyanúsította a szivarok eltulajdonításával.

A társasélet kezdete egyuttal a házmeztetek hajnalának fakadását is jelenti. Álmos, de mosolygó ábrázattal számolgatja reggelente a cerberus az éj folyamán összegyűlt obulusokat és még mosolygósabban változtatja a fizika törvénye szerint a szilárd nikkelpénzeket cseppfolyós halmazállapotakká. De nemesak a mulatozás oltárán áldozók térnek ilyenkor későn, vagy mondjuk inkább nagyon is korán haza, — bizony nagyon is sokan vannak, kiket keserves kenyérkeresetük tart távol a meleg, puha családi fészektől.

Alig ereszkedik le a nyirkos kőd fátyola a szennyes, csatakos utcákra, füstölő kis katlaunál kezében, kenyeres tarisznyával a vállán megjelenik a virstlis ember.

Nyolc krajcárért forró kolbászt, karéj kenyeret ad, mindezt gusztusosan valami régi újságpapírba csomagolva, vásárlóinak zömét leginkább az a didergő mindkét nembeli fiatalság adja, mely kávéházzól-kávéházra, korcsmából korcsmába kínálja olesó de hasznaltalan portékáját: fogpiszkálót, cipőfűzőt, a legszemtelenebb képes levelező lapokat, jegyzőkönyvet meg a jó Isten tudja, hogy még mi mindenfélét.

Tizenkettő után hangosan kopogó léptek verik fel az éjszaka csöndjét, a lámpák oltogatója az, ki szabályos cikcakvonalban kigyózik végig az utca két oldalú járdája között, le-lecsavargatván minden második Auerlámát és felére redukálván a fővárosi éj világosságát.

Oh, de még most se „veszi át a titesök csöndes birodalmát.”

Hangos rikoltozással rohan végig utcároltára egy négy-öt tagból álló alkalmi érdekszövetkezés, együttes erővel kürtölvén világgá,

hogy „A mikádó öngyilkossága, éjféle boulevard újság egy krajcár.” Akad mindig néhány mit sem sejtő jámbor polgártárs, kit a kíváncsiság nem hágy nyugodni és akit rendkívül érdekelné az, hogy miként barakirizte meg magát a sárga majmok fejedelme. Mikor azonban a legelső gázláughoz ér és izgatottan felbontja a lapot — megdöbbenéssel konstátálhatja, hogy a pajzán fiatalság egy tegnapelőtti „Friss Újságot”, vagy mult heti „Esti Újságot” szózt a nyakára.

Mire föleszmél, az élelmes ifjak szövetkezete persze már hetedhét határon is túl van.

Egy után újra megélenkül az utca, a sok éjjeli kávéház zenészeinek ilyenkor ér véget hivatalos órájuk. Ezentul már csak kedélyes szeparékban buzhatják, ha akad vállalkozó, ki egy reggelig tartó muri költségeit hajlandó viselni, legalább másodmagával. Fázva, d deregve sietnek haza kopott, fakó felöltőjükben fáraó füstös gyermekei, de szerencsére még ott gubbaszt tűzhelye mellett a gesztenyés asszony, ki 3—3 krajcár leszurkolása után színig tölti forró gesztenyével a mörék zsebét. — Eonél már csak nem kell olesóbb és melegebb keztyű?

Három felé megnyílnak a nyomdakapui. Fáradtan hajthatják immár álomra fejüket a betűk rabszolgái, kik az egész ország lakosságát látják el friss szellemi táplálékkal.

Utjukban azonban már az új nap első fecskéjével találkozunk; a szeszek friss mérője és a ropogásra sült kiflik nagy átmérőjű szuveranja már fölbocsátották görredőnyeiket és ha kezűket még fázósan dörzsölgetik, de szívűket csöndes boldogság dertjével tölti el az a tudat, hogy a pálinka meg a kenyér sohasem mennek ki a divatból.

H i r e k .

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Pánczél Zoltán szabadkai kir. törvényszéki joggyakornokot a bácsalmási kir. járásbíró-sághoz aljegyzővé és egyszersmind a szabadkai kir. ügyészség területére ügyészi megbízottul nevezte ki.

Orvosválasztás. Magyarokánizsán a község képviselőtestülete dr. Kutby Béla nemesmiliticsi községi orvost egyhangulag községi orvosává választotta.

Eljegyzés. Dr. Nagy Ákos eljegyezte Sigmond Sarikát, Sigmond Göntér bájos leányát Ósövén.

Nőgyeleti karácsonyfáünne-pély. Vasárral kezdődött, az angyal elhozta a nőgyeletnek ajándékait, a jelenvolt község jótékony ajándékait, melyek a megvásárolt tárgyak ellenértékei voltak. Az ünnepelemek meg volt a nem remélt fényes anyagi és erkölcsi sikere. A siker pedig a nőgyeleti tagok és leányok igazán fáradságtalan buzgólkodásának köszönhető. Mind az asszonyok, mind a lányok egyformán faradoztak, egyik érdeme sem említhető a másiké után, amazok reggelig végezték a háziasszonyi teendőket, utóbbiak pedig a szép kézimunkákat készítették megelőzőleg és az ünnepeleken pihenni óhajtottak babérjaikon. A babérokat megkapták a leányok, e habér pedig volt a kézimunkák oly gyors kelendősége, hogy egy rövid idővel a vásár kezdete után a kézimunkákkal megrakott karácsonyfa ismét teljesen kizöldült. És ezzel meg is szűnt a pihenés; Sipos Feri zenekara keringőt játszott és megkezdődött a tánc és nem a leányok, hanem a mamák pihentek, azaz jobban mondvá pihentették szemeiket az előttük ellejtő párokon, amennyire a szorgos háziasszonyi teendők megengedték. Vig kedély hangulatban tartott a tánc a bajnali harangszóig, amelybe távozáskor belevegyült a lányok reménytelen sóhaja: „Kár, hogy egyszer van egy esztendőben karácsony.”

Lyceumi előadás. A zombori Szabad Lyceum Egyesület vasárnap 1904. évi december hó 11-ikén d. u. 4 órakor a városi dísztermében dr. Nyári Sándor műegyetemi m. tanár, az országos képtár őre tart előadást. Az előadás tárgya: Murillo, az állam gyűjteményéből hozott fényképek bemutatásával. Az előadás ingyenes és mindenkinek szól. Jegyek nem adatnak ki.

Pótérettségi. A szegedi tankertületben a javító és pótló érettségi vizsgálatok a szegedi városi főgimnáziumban f. é. december hó 9-én veszik kezdetűket. A szóbeli vizsgálatok december 15-én fognak megtartatni.

Új gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Ott Fülöp titeli lakost Bács Bodrogmegye titeli járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

A szerb nőgyelet teaestélye. Vasárnap délután a helybeli jótékony nőgyelet adott egy minden ízében kitűnően sikerült teaestélyt a városi dísztermében. A teaestélyen rengeteg sokan vettek részt és kitűnően mulattak a késő éjjeli órákig.

Bácsmegeye a siketnémáknak. Egy előkelő szegedi lapból vesszük át a következő sorokat: Gavallér megyének hivták mindig Bácsmegeyét, amely a közjó javára feléje nyújtott kezét sohase utasította vissza. Köszönettel veheti most tudomásul Szeged községe, hogy a városokban fenálló, az állam és a város által támogatott siketnéma intézet javára Bácsmegeye törvényhatósága 500 koronát szavazott meg. Erről most jött hivatalos értesítés a városhoz. Annál érthetőbb ez a szegedi jótékony intézmény iránt tanúsított nemes áldozatkészség, mert most tudvalevőleg Latinovits Pal főispán, Szeged kiváló barátja áll Bácsmegeye élén. Köszönet illeti hát őt is a város részéről. Más megye nem igen reagált a szegedi kerő szóra. Mindenféle kifogásokkal elutasították a siketnémák intézetét.

Felolvasások a kath. legényegyesületben. A zombori katolikus legényegyesületben mult vasárnap megkezdődtek a felolvasó estélyek, amely alkalommal az egyesület nagyterme zsufoltságig megtelt érdeklődő közönséggel. Bevezetesként az egyesületi énekhar adta elő kifogástalanul az egyesületi indulót, amelyet Tóth Károly szaválata követett. Ennek befejezte után Agatits Boldizsár egyesületi alelnök lépett a felolvasó asztalhoz és remek előadásban ismertette a legényegyesület célját. Élénk vonásokkal mutatta ki annak szükséges voltát. A ballgatóság szűnni nem akaró tapsal honorálta a felolvasót. Utána Ács Kázmér szaválta el nagy sikerrel az „Luggomb” című vig monológiát, amely után a közönség a Hymusz hangjai mellett szétoszlott. Ezután minden vasárnap d. u. 5 órakor tartatik felolvasás, amelynek megtartására városunk több kitűnősége megígérte támogatását. Az előadások nyilvánosak és azon bárki megjelenhet. Nagyobb ünnepeket rendez az egyesület f. hó 11-én, amelyre a nagyközönség figyelmét ezuton is felhívjuk.

Az újvidéki leögött templom felépítésére élénk mozgalom indult meg. A kar körülbelül 30.000 koronára rug. Biztosítva volt a tető 9.622 koronára, a szentély tetőzete 1600, a kis torony a nagy toronnyal együtt 18.000 koronára. A „Duna” biztositó tarsaság előzékegy lezárolása következtében több mint 15.000 korona meg fog térülni. Az adományok a városban szépen folynak és az egész lakosság valláskülönbség nélkül részt vesz a gyűjtésben. A legelső adományt Boromisza Tibor, kalocsai praelatuskanonok nyújtotta, ki 100 koronát ajánlott fel a templom helyreállításának céljaira.

Babonával csapták be. Zsablyáról írjak: Szubotin Szvetozár mozsori földmives bizonyára nem azok közé tartozik, akikre a német azt mondja hogy „Kirchenlicht”. Az örök sötétség „világít” neki az élet kacskariugós utjain, amint azt az alábbiak bizonyítják. A mult héten Zsablya községének furfangos cigányai egy megbízottat küldöttek a kiszemelt bárányhoz: Szubotin Szvetozár mozsori lakoshoz. A megbízott nagyszerűen oldotta meg feladatát, amennyiben elhitette

az előbb megnevezett, hogy a boldogasszonyfalvai országot mellett tartózkodik egy cigány, aki csodás varázserővel bír. Ha pénzt ásnak el előtte, egy néhány varázsszóval, rövid idő alatt az annyira megszaporodik, hogy nincs az a bacillus, amely versenyre kelhetne e csodaerővel. Szubotin szörnyen megőrült ennek a hirmondásnak és még aznap éjjel — magához vévén 1100 korona készpénzt — utra kerekedett és a neki festett helyen felkereste a bűvkörben élő varázslót. A varázslónő már várta. Várták azonban mások is. Markos cigányok, akik hirtelen az országot mellől előugrottak és Szubotint a földre terpeve lefűltek. Szubotin egy ideig azt hitte, hogy a markos feketék a varázsütésre jött ördögök, ezek hozzák a pénzt. Keserűen csalódott és nem fogta trefára a dolgot, amikor érezte, hogy zsebeiben kotorásznak. Hiba való volt minden védekezés. A pénzt megtalálták és ellillantak vele. Másnap a babonában hívó károsult a szabályi rendőrségnél jelentette a hirtelen eltűnt Lucifereket, akiket sikerült is kézrekeríteni. A pénzt megtalálták még és átadták a tulajdonosának, a rablókat pedig az ujvideki törvényszéknek.

Verekedés Regécén. Véres verekedés volt a múlt héten Regéce községben. Titz Pal, Kritschner Sebestyén és Erhardt Tamás Budimác László ottani lakost vasvillával, doronggal és bicskával úgy megverték, hogy súlyos sérüléseivel most vesélyesen megbetegedett. A verekedők ellen a csendőrség megtegte a feljelentést.

Az első leánykiházasítási egy- letnek mai számunkban levő nyilttéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét fűggesse fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

Művészet — Irodalom.

Műsor:

Kedden: Drótostót, operette.
Szerdán: Utazás az özvegység felé.
Csütörtökön délután: Csokon szerzett völegény. (Bérletszűnet).
este: Mozgó fényképek.
Pénteken: Koldusdiák, operette.
Szombaton: Szobaleány, bohózat.
Vasárnap délután: Cikós, népszimű.
(Bérletszűnet).
este: Hajduk hadnagya, operette.
(Bérletszűnet).

*

A koldusdiák. Hogy mennyire bálás cselekedet a „felelevenítés”, arra buzdító példát szolgáltatott a csütörtöki est. Ritkán akadt előadás, mely annyi élvezetet és gyönyörűséget keltett volna, mint a felfrissített Koldusdiák előadása. Millőkernek muzsikája, melyet bár eddig alaposan agyoncsépett a fittyűlő suszterinastól kezdve a legelső cigánybandáig minden hivatásos és nem hivatásos muzsikussal, ismét csak arra a meggyőződésre juttatott bennünket, hogy ami értékes, az az idők folyama alatt még értékesebbé válik. Nem kopott meg az semmit s pláne még csillogott is, mert a muzsika keretként egy pompás előadás folyt le szemünk előtt. Rég nem látott színes élettelteli kép vonult fel. Amit csak a mi aránylag kicsiny színpadunkon bemutatni lehet, azt ez estén a legnagyobb bőkezűséggel mutatta be Polgár igazgató, aki emellett fényes tanujelét adta rendezői hivatottságának. Szébbnél szebb jelmezek, mesterileg csoportosított díszletek, a helybeli gyermekzenekar bevétele az eseménybe egy oly édes látványosságot képezett, mely izgalomba hozta szépérzéktűnket tökéletesen. A szereplők egytől-egyig pompásan játszottak, kedv, derű sugárzott a színpadról s felvillanyozta a közönséget. Hatvaniné, Gergely remekül énekeltek és kitűnően ját-

szottak. Polgár (Ollendorf) pompás alak volt. Hunfy szép tenorja rég nélkülözött élvezetet nyújtott, Kiss (Bogumil), Irsay állandó derűtlenséget keltettek, Szathmáryné nagyon ügyes volt, Molnár Vilma jól játszott. A többiek is valamennyien megérdemlik a dicséretet, különösen a színházi zenekar és annak karmestere Rűkk, aki művészi érzékkel dirigálta úgy a saját, mint pedig a statisztáló gyermekzenekart.

Lulu (pénteki premiér). Egy ismeretlen olasz drámairónak Bertalozzinak darabja töltötte be a pénteki estét. A ház csak félig telt meg ez alkalommal, szomorú bizonyosságul annak, hogy nálunk még nagyon messze vagyunk attól, hogy a színpad valódi hivatását méltányoljuk. Pedig ez a minden ízében eredeti darab nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert nemcsak hogy az életből vett megkapó témájával köti le a figyelmet, de szerkezetével, szép nyelvezetével magasabb rendű élvezetet is nyújt. Bertalozzi tollát darabja megírásánál az abszolút művészet, elméjét pedig a szuverén biztosság vezette és ezekkel olyant alkotott, hogy neve belekerült a világirodalom aranykönyvébe. Hogy voltaképpen Lulu irodalmilag micsoda, azt nem igen lehet meghatározni. A bevett értelemben nem dráma, de nem is életkép. Sem formailag, sem tartalmilag nem illeszkedik bele a megszokott keretbe. De hát akkor voltaképpen micsoda? Egy az ismeretlenből hirtelen előtörő fény sugar, mely pár pillanatra bevilágít abba a misztikus sötétségbe, mely az asszony drámai karakterképének szilárd konturait takarja el előttünk. Hogy Bertalozzi mily biztossággal vetíti reflektorának fénykévéjét, azt maga a téma bizonyítja. Azt a nőt állítja elé, akit már semmi nemesebb indulat nem uralhat. Aki ocsmány, mert az ocsmányságon kívül minden ismeretlen előtte s akinek bukni kell, mert egyéb út az élet törvényei szerint számára nyitva nincsen. Lulu nem Kaméliás hölgy, hanem egyesegyedül Lulu, az a színésznő, aki nem játszik és leánya annak a cipésznek, aki nem csinál cipőket. Lulu az örök bűn szimbóluma, azé a bűné, mely eredeti s amelyet hiába deklarálunk abnormitásnak, éppen úgy ott van a menyasszony szentimentális ömlengéseiben, mint a járdá rózsá fizetett csókjában. Ez az ewig weibliche, ez az a hihetetlenül brusque szenzualizmus, mely minden szívbeli indulatnak fölébe helyezi a test, a vér okozta indulatokat. A többi mind, mind csak poézis: rózsával behintett utja a szenvedéseknek. Kutatunk szakadatlan az örök nő után, lázas szerelemmel keressük, pedig az nincs, csalóka ábrándkép az egész, pára, füst és köd, melyben bizonytalan léptekkel haladunk a Luluk karján. Bertalozzi darabjának nálunk szép sikere volt. A közönség élvezett s nem fukarkodott a tapsokkal. Különösen a címszerepet nagy ügyességgel alakító Györfi Matildnak jutott sok taps. Játékában átható intelligencia, tiszta stílus nyilatkozott meg s ez feltétlen dicséret érdemel. Partnere Polgár kevés eszközzel nagyon sokat csinált. S bár a neki kiutalt szerep egy teljesen fiatal embernek való, mégis biztossággal rajzolta meg a gimnazista szerelmét. Sik öreg cipésze értékes jellemalakítás volt, melynek minden egyes momentumában benne volt az egész biográfia: a volt katona, a dologtalan suszter, az éhenkórász, a kerítő, az iszákos és a tiszta hon-szerelem. Kisebb szerepeikben jök voltak Irsay, Molnár Vilma, Gál Rózsa és Szathmáry.

Lisistrate. (Makrancos hölgyek.) Fentartva a helyet a szombati és hétfői est ünnepeit hősének Kormos Ilonkának, Lisistrate kritikáját e pár szóban adjuk le: gyönyörű zene, kedves és szellemes librettó. Se több, se kevesebb ennél. Végig hallgatni azt, igazán magas foku műélvezet, melytől csordultig telik meg a szív. De meg is látszott mindkét estén e hatás a házon. A szemek csak úgy csillogtak a lelkesedés belső látától a szébbnél-szebb zenerészletek hatása alatt s a valódi gyönyör szinte lesugárzott az arcokról. És az a lelki élvezet valósággal bele szuggérta a jökedvet a szereplőkbe, akik valamennyien művésziileg játszottak. És ami ritkán történt meg s ezért kétszerte értékesebb a jó, bálás zombori közönség, a jelen társulat egy fiatal művésznőjét avatta kedven cévé. A krónika ez alkalommal Kormos Ilonkáról szól, arról a babaarcú leányról, aki szorgalommal, ambícióval, szép hivatásának teljes tudatában érdemelte ki a maga nagy sikerét. A ház tünnetett mellette. Ötször hívta a lámpák elé, esak hogy kedvesen trillázó hangjában gyönyörködtesen. És Kormos hátalellen tett eleget az őt becéző közönség óhajának és énekel. Lágyan, behizelgően, majd szenvedélyesen s végül, hogy a hatás még frapansabb legyen, egy halk, sóhajszzerű pianoszimóval csókoltta végig a tapsban kitörő közönséget. Ez tény volt, melyet itt konstatálnunk kell s ezért senki részrehajlással nem vádolhat. Akik az előadást végignézték, tanuskodhatnak e tény valóságáról, kik pedig nem, azoknak azt tudomásul adni kedves kötelességünknek tartottuk. Kormos sikerétől lelkesítve, a derék társak látható ambícióval vitték a darabot győzelemre. Hatvaniné, Gergely nagyon szépen énekeltek s az utóbbi úgy játékaival, mint pompás toalettjaival keltett nagy hatást. Sik, Irsay kitűnőek voltak. Kedves látvány volt mint Amor Gaál Rózsa, kacagtató a kutyamosót alakító Hatvani, ugyszintén Szathmáryné s jök a többiek valamennyien. A zenekar kitűnően működött s ezzel elmondottunk dióhéjba szorítva mindent.

NYILTTÉR. *)

Tájékoztatásul.

Az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** és annak igazgatósága rövid idő óta céltáblájával szolgál a leggyűlölködőbb és boszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdtésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegnek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. kebelében semmi olyas nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgálhatna** és hogy ezen tizelmek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtóper, az egyedüli védelmi eszköz, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mindezen támadások ellen már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. november 30.

Az **Első Leánykiházasítási Egylet** igazgatósága.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Faeladás.

A bezdáni kozarai erdőben az országút mellett a faeladás elkezdődött és minden faj **szerszám és tűzifa** kapható.

3-2 **Flesz és társai.**

2269. szám. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt községi előjáróság egy, utólagos havi részletekben felvehető 600 korona fizetéssel rendszeresített gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet. Felszerelést a község ad.

Szabályszerűen felszerelt kérvények **f. évi december hó 15-ig** a községi előjáróságnál adandók be.
Katymár, 1904. november 27-én.

Előjáróság.

Pályázati hirdetmény.

Bácsóváros községben egy havi utólagos részletekben kifizetendő 2 kor. napidíjjal javadalmazott díjnoki állásra irodai teendőkben jártas egyén alkalmazást nyerhet. Adóügyekben jártasak előnyben részesülnek. Ezen állást elnyerni kívánók forduljanak közvetlenül alulírott községi jegyzőhöz.

Bácsóváros, 1904. december 1-én.

Nicolits Aurel,

2-1

jegyző.

5744. szám kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Bácsordas községben lemondás folytán üresedésbe jött irnoki állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 720 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket **folgó évi december hó 15-ig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Hódság, 1904. november 26 án.

Rumbach Lajos,

2-2

szolgabíró.

Csinos báli meghívók.

Műsorok.

Falragaszok.

Táncrendek.

Megrendelhető:

Bittermann Sándor és Fia

kő- és könyvnyomdájában

Egyors és pontos kiszolgálás.

Méltányos árak.

Zomborban.

Olcso árak, pontos kiszolgálás!!

A trieszti linoleum-gyár képviselőjét

megnyertük, módunkban van tehát a n. é. közönségnek a **valódi linoleumot hallatlan olcsón** ajánlani.

A valódi linoleum (parafa-szőnyeg) nem tévesztendő össze az eddig általánosan ismert viaszos vászon futóval; **nálunk** csak annyi, mint a viaszos **tartósabb, elegánsabb és szebb** a linoleum ára **vászoné**, de használatban s ennek köszönheti nagy elterjedtségét: előkelő úrilakokban, pénzüzetek, színházak-, szállodák-, kórházak- és vasúti kocsikban.

Izléses mintájú futók és szőnyegek nagy választékban.

Erdeklődőknek alaposan ismertető füzetek rendelkezésre állanak.

Ez alkalommal felhívjuk a n. é. közönség figyelmét óriási raktárunkra.

A férfi és női divatoikkal, berndorfi alpaca- és chinaezüst használati és dísz-tárgyak, karlsbadi porcellán szervizek, Ditmár-féle villanylámpák, bel- és külföldi gyermekjátékok, utazócikek, esőernyők, kesztyűk stb. stb. a legkényesebb ízlést is kielégítik.

Az elegáns úri világnak b. figyelmébe ajánljuk **valódi angol** nyakkendőinket, valamint fehérneműraktárunkat.

Mindennemű diszműtárgyak karácsonyi és alkalmi ajándéknak.

Grammophonok „Odeon” lemezekkel, egy lapon két felvétel.

Számos látogatást kér

mély tisztelettel

GOLDFÁHN SÁNDOR ÉS FIA
ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS-UTCA.

20-13

Csipkék, szalagok, ruhadiszek.

Illatszerek, szappanok, puderek.

Sétapálcák, borostyánszipkák, tajtékpipák, gyermekkocsik.

Nagy alkalmi vétel Tuna Gusztávnál Zomborban.

Nagy alkalmi vétel.

Fél árban! Rövid ideig!

BUDAPESTEN

egy nagy csődtömeg vétele folytán

a legfinomabb
női ruhakelmék,

rumburgi vásznak,

flanelok, barchetok

etc

6-5

a mai naptól potom áron adatnak el.

130 cm. széles tiszta gyapju női szövet 28 métere

Tuna Gusztávnál

Kossuth Lajos (fő) utca.

ÓRIASI VÁLASZTÉK!

Zombor és környékének kizárólagos
elárusítója.

Olajfestékek festőművé-
szeknek tubusokban dr.
Fr. Schoenfeld és társa
düsseldorfi gyarából.

Legfinomabb olajfesté-
kek tubusokban festő
tanulóknak

Skizzek és tanulmányok
elkészítésére.

Gyorsan és keményre szá-
radó szobapadlófénymáz
Borostyánkő olajfénymáz.

Linoleum és zománcfénymáz festékek.

Szobapadló kenőcsök
legjobb minőségű sárga, fehér és barna
színekben.

**Szobapadló
szeszfénymazak**

Olajfestékek minden színben.

Valamint az összes anyagok és kellékek
festők, mázolók és fénymazolók részére
gyári áron kaphatók.

Üzletem továbbra is megma-
rad a belföldi köszén, porosz dió-
szén, faszén és légszeszgyári
pir (coax) szén megrendelési
helye és raktára.

Szenzáció!

Szenzáció!

Aki akarja, hogy a kály-
hája szobadisszé váljon, az
vegyen füst és szagmentes
(törvényesen védett)

Vénus kályhafényt,

annak 5 pere alatt kefé-
lés nélkül bámulatos
ragyogó kályhája lesz.

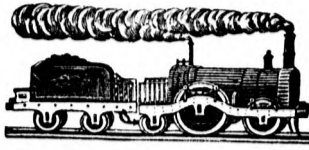
Kapható:

Gergurov Dániel

vas-, szén- és festékkereskedésében

Zomborban,

Kossuth Lajos- (fő-) utca.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1904. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád.												Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	ind.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.		
7.00	7.15		2.40	3.10	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.10	6.55		9.20		
10.25	12.20		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	10.01	1.56		6.05		
	1.22	4.15	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.23	9.34	1.21	7.19			
	1.51	4.43			5.57	Csantavér	10.21	6.51		12.56	6.14			
	2.18	5.09	6.27		6.23	Bács-Topolya	9.57	6.27	9.02	12.34	5.17			
	2.44	5.36	6.42		6.51	Hegyves-Feketehegy	9.27	5.59	8.46	12.06				
	3.05	5.55	6.56		7.12	Verbász	9.01	5.37	8.33	11.48				
	3.26	6.17			7.31	O-Kér	8.36	5.13	8	11.29				
	3.44	6.34			7.48	Kiszács	8.16	4.54		11.13				
	4.06	6.55	7.41		8.09	érk. UJVIDÉK	7.51	4.30	7.50	10.52				

Oda Baja—Ujvidék												Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.			
4.00	7.12	1.15	ind. BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50							
4.11	7.22	1.25	Baja-szállásváros		9.08	3.15	6.42							
4.25	7.35	1.38	Vaskút		8.53	2.59	6.26							
4.51	8.00	2.01	Gara		8.32	2.37	6.00							
5.09	8.17	2.16	Rigyica		8.17	2.17	5.35							
5.37	8.45	2.39	Sztanisics		8.00	1.57	5.12							
5.56	9.03	2.56	Gákova		7.36	1.28	4.40							
6.15	9.22	3.14	Nenadics		7.15	1.08	4.16							
6.25	9.32	3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05	12.57	4.05							
2.25	6.51	3.51	ind. ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20				7.00				
2.31	6.57	3.57	Zombor-vásártér		6.13	11.13				6.52				
2.41	7.07	4.07	Fernbach-szállás		6.04	11.04				6.41				
2.50	7.16	4.16	Zsárkóvác		5.56	10.56				6.32				
3.06	7.30	4.30	Ó-Sztpár		5.42	10.42				6.15				
3.35	7.49	4.49	Bresztovác		5.27	10.28				5.51				
4.05	8.10	5.12	Hódságh		5.02	10.02				5.21				
4.46	8.35	5.37	Parabuty		4.43	9.45				4.43				
5.00	8.49	5.51	Paraga		4.22	9.25				4.10				
5.40	9.16	6.09	ind. GAJDOBRA	érk.	4.04	9.07				3.26				
5.54	9.30	6.23	Bulkesz		3.50	8.55				3.11				
6.16	9.45	6.38	Petrovác-Glozsán		3.39	8.44				2.59				
6.50	10.10	7.03	Futtak		3.10	8.16				2.20				
7.13	10.31	7.25	érk. UJVIDÉK	ind.	2.45	7.55				1.40				

Oda Szabadka—Dálya												Vissza		
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	v. v.			
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.59	10.24					
5.25	2.26		6.56	Tavankút		6.17		12.37	9.58					
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok		5.53	8.54	12.20	9.40					
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics		5.02	8.28	11.44	8.50					
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.44					
7.05	4.00	7.37		Prigl-Szent-Iván			7.56	10.58	8.09					
7.19	4.13	7.47		Szóna			7.46	10.42	7.48					
7.31	4.24	7.57		érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.30	7.30					
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.		6.57	9.22	6.03					
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.		6.46	9.10	5.50					

Oda Szabadka—Ó-Becse												Vissza		
v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.			
4.40	1.30	ind. SZABADKA		érk.	8.34	5.25								
5.08	1.58	Békova			8.07	4.58								
6.19	3.21	érk. ZENTA		ind.	6.40	3.40								
7.47	5.27	Ada			5.26	2.19								
8.10	5.42	Mohol			5.05	2.02								
8.30	6.02	Bács-Petrovosczelló			4.39	1.37								
8.56	6.28	érk. ÓBECSE		ind.	4.10	1.10								

Oda Ó-Becse—Ujvidék												Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.			
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE		6.55	12.43	7.44							
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár		6.33	12.16	7.23							
5.27	10.48	5.10	Csurogh		6.15	11.47	7.03							
5.49	11.22	5.32	Zsablya		5.50	11.13	6.37							
6.04	11.45	5.47	Gospodince		5.31	10.44	6.21							
6.30	12.24	6.11	Temerin		5.14	10.20	6.04							
6.39	12.36	6.20	Járek		4.58	9.50	5.46							
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31							
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23							
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00							

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel												Vissza		
sz. v.	v. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.			
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK		érk.	6.00	3.01								
7.00	5.38	érk. VASKAPU		ind.	5.33	2.38								
7.05	5.50	ind. VASKAPU		érk.	5.28	2.33								
7.31	6.24	Káty			5.06	2.15								
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva			4.43	1.56								
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván			4.25	1.41								
8.11	7.18	Vilova—Gardinovec			4.04	1.26								
8.24	7.34	Lok			3.48	1.14								
8.37	7.50	érk. TITEL		ind.	3.32	1.00								

Oda Hegyves-Feketehegy—Palánka												Vissza		
v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	érk.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.			
6.59	7.10	ind. HEGYES-FEKETEHEGY		érk.	5.49	6.30								
7.21	7.33	Telecska			5.26	5.09								
7.42	7.58	Kula			5.14	4.57								
7.53	8.09	Béla-puszta			4.50	4.37								
8.06	8.28	Torzsa			4.37	4.26								
8.32	8.57	Deszpot-Szt-Iván—Pivnica			4.18	4.07								
8.49	9.15	Szilbás			3.51	3.43								
9.21	9.41	GAJDOBRA			3.39	3.31								
9.53	10.13	érk. PALÁNKA		ind.	2.55	2.45								

Oda Szeged-Rókus—Szabadka												Vissza		
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	tv. sz. sz.	vegyes v.	ind.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.			
3.05	8.10	11.45	4.31	5.45	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.54	3.24	7.07	12.12			
3.22	8.27	12.01	4.47	6.12	8.26	Rószke	6.42	10.40	3.09	6.52	11.57			
3.36	8.42	12.15	4.62	6.40	8.48	HORGOS	6.25	10.28	2.56	6.39	11.44			
3.50	8.55	12.28	5.15	7.02	9.10	Királyhalom	5.58	10.16	2.36	6.26	11.31			
4.05	9.08	12.41	5.29	7.24	9.30	Palics	5.42	10.05	2.24	6.14	11.18			
4.17	9.19	12.53	5.40	7.43	9.48	érk. SZABADKA	5.25	9.54	2.10	6.01	11.05			

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámait kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvrendelői.